

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації
Кафедра психології, педагогіки та суспільних дисциплін

Затверджено
Науково-методичною радою Університету,
протокол від «12» 09 2024 № 1

Голова НМР Іван Шемелинець

Робоча програма навчальної дисципліни

«ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

денної та заочної форм навчання

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність 053 «Психологія»

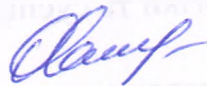
освітня програма «Психологія»

статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь 2024

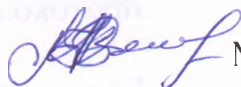
Робоча програма навчальної дисципліни «Загальна психологія» укладена на основі освітньо-професійної програми «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія», затвердженої Вченою радою Університету від 12.07.2024, протокол №19.

Укладач:

І.М. Овдієнко, к. психол. н., доцент

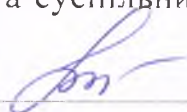
Гарант освітньої програми

М. Заушнікова, к.психол.н., доцент

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто і схвалено кафедрою психології, педагогіки та суспільних дисциплін, протокол від «11» вересня 2024, №2

Завідувач кафедри

І.О. Петухова, к.пед.н., доцент

Розглянуто і схвалено вченою радою факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації, протокол від «12» вересня 2024, №2

Голова Вченої ради
факультету соціально-гуманітарних
технологій, спорту та реабілітації

Н.І. Зикун, д. н. із соц. ком.,
професор

Завідувач навчально-
методичного відділу

І.В. Качур, к.біол.н., доцент

Реєстраційний № _____

Зміст

1.	Передмова.....	4
2.	Опис навчальної дисципліни	5
2.1.	Компетентності і результати навчання.....	5
2.2.	Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни.....	6
2.3.	Структура навчальної дисципліни.....	7
2.4.	Рейтинг-план.....	10
2.4.	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення.....	21
3.	Програма навчальної дисципліни.....	22
4.	Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.....	44
5.	Засоби діагностики результатів навчання.....	46
6.	Форми та питання поточного та підсумкового контролю.....	47
7.	Рекомендована література.....	54
8.	Лист моніторингу та додатки.....	56

ПЕРЕДМОВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Загальна психологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 «Психологія» освітньо-професійної програми «Психологія». Місце навчальної дисципліни визначається фундаментальною роллю для майбутніх психологів формування системи теоретичних знань щодо теоретичних проблем психологічної науки, основних психологічних знань щодо провідних проблем загальної психології: перебігу психічних процесів, психології особистості, психології спілкування та діяльності.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні знань студентів-психологів про специфіку психічних явищ, психологічні закономірності поведінки, перебіг психічних процесів для успішного вивчення подальших теоретичних, практичних та прикладних навчальних курсів психологічного циклу..

Завдання навчальної дисципліни:

формування знань про психологічні закономірності і механізми виникнення, функціонування і розвитку психіки; розвиток умінь і навичок правильно і науково обґрунтовано пояснювати психологічні факти, будь-які прояви особистості людини; вивчення методологічних та теоретичних основ, методик та методів досліджень загальної психології; розвиток дискурсивних здібностей під час практичних та семінарських занять; вироблення аналітичних здібностей та навичок.

Методи навчання.

Програмою курсу передбачено лекційні, практичні та семінарські заняття, індивідуально-консультаційна та самостійна робота здобувача вищої освіти..

Методика проведення лекційних, практичних занять базується на проблемних, ігрових та інших формах навчання, які розвивають індивідуальність здобувача вищої освіти, їхню емоційну, творчу активність, самостійність мислення, здатність сприймати, інтерпретувати й аналізувати навчальні, наукові тексти.

Під час лекційних, практичних, семінарських занять застосовуються інноваційні інтерактивні методи навчання: тренінги, кейси, круглі столи, конференції, дебати, проектний метод, творчі, тестові завдання, ігрові (імітаційні, рольові, ділові ігри), мультимедійні технології.

На лекційних заняттях здобувача вищої освіти отримують інформацію про теоретичні аспекти курсу.

Практичні та семінарські заняття передбачають розкриття актуальних проблем специфіки та практичного застосування знань із загальної психології як базової основи у подальшій професійній діяльності, обговорення дискусійних питань, оволодіння практичними навичками застосування методів та психодіагностичних методик загальної психології у процесі консультативної, психотерапевтичної та корекційної діяльності.

Самостійна робота здобувача вищої освіти спрямована на виконання додаткових завдань за темами курсу, підготовку різних видів професійної документації та її редагування, роботу зі словниками, науково-навчальною літературою, написання наукових робіт, розробку й презентацію навчальних проектів.

Індивідуально-консультаційна робота здобувача вищої освіти передбачає написання доповідей, есе, підготовку презентацій.

Організація поточного та підсумкового контролю знань.

Об'єктом контролю є діяльність здобувача вищої освіти на практичних заняттях, а також результати виконання ними самостійної, індивідуальної роботи.

До контрольних заходів входять поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять та при перевірці самостійних робіт (тестові завдання, проведення презентацій, виконання письмових завдань) і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з предмета.

Проміжний контроль здійснюється у формі контрольного заходу (тест, термінологічний мінімум, інтерпретація теоретичного питання, захист навчального проекту).

Підсумковий контроль – диференційний залік/екзамен.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 10	Обов'язкова	
Модулів – 2	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6	1-й	1-й
Загальна кількість годин – 300	Семестр	
	1, 2-й	1-й
	Лекції	
	32 год.	6 год.
	Практичні	
	60 год.	10 год.
	Семінарські заняття	
	28 год.	4 год.
	Самостійна робота	
	174 год.	276 год.
	Індивід.-консультац. робота:	
	6 год.	4 год.
Форма семестрового контролю (1-й семестр) – диференційований залік; Форма семестрового контролю (2-й семестр) – екзамен		

2. 1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

Компетентності	Результати навчання
ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов	ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання
ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань
ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань
ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел
ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії	ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі

	з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)
СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології	ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку
СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ	ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності
СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел	ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії.
СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Пререквізитами для вивчення цієї дисципліни є «Вступ до спеціальності», «Вікова фізіологія», «Соціологія», «Основи анатомії та фізіології нервової системи».

Постреквізитами для цієї дисципліни буде вивчення предметів «Вікова та педагогічна психологія», «Психодіагностика», «Патопсихологія», «Спеціальна психологія».

2.3 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічна група ПСБ-24-1, ПСБЗ-24-1

	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
		денна форма						Заочна форма					
		ус бо го	у тому числі					ус бо го	у тому числі				
			л	се м	п р	с.р. /	ікр		л	сем	пр.	с.р	ікр
Модуль I = 5 зал. кред. (150 год.)													
Змістовий модуль 1. Предмет психологічної науки. Природа психіки, форми та рівні її вияву													
T.1.	Психологія як наука. Напрями психології	10	2	2		6		10	2			8	
T.2.	Принципи та методи психологічної науки	10	2	2		6		10				10	
T.3.	Розвиток психіки і свідомості. Самосвідомість та Я-концепція. Несвідоме	10	2	1		6	1	10		2		8	
	<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>5</i>		<i>18</i>	<i>1</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>		<i>26</i>	
Змістовий модуль 2. Психічні процеси та психічні стани людини													
T.4	Відчуття	8	1	1		6		9	2			7	
T.5	Сприймання	8	1	1		6		8				8	
T.6	Пам'ять та її розвиток	8	2	2		4		8				8	
T.7	Мислення та інтелект	8	1	2		5		8				8	
T.8	Мова та мовлення	8	1	2		5		8				8	
T.9	Уява. Творчість	8	2	2		4		8				8	
T.10	Увага та уважність	8	2	2		4		9		2		7	
T.11	Емоційно-вольова сфера особистості. Саморегуляція емоційних станів	10	2	2		5	1	8				8	
<i>Форма контролю – контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.) – письмова робота</i>													
	<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>66</i>	<i>12</i>	<i>14</i>		<i>39</i>	<i>1</i>	<i>66</i>	<i>2</i>	<i>2</i>		<i>62</i>	
Змістовий модуль 3. Особистість у діяльності і спілкуванні. Індивідуально-психологічні властивості особистості													
T.12	Поняття про особистість в психології	8	2	1		5		8				8	
T.13	Психофізичні властивості особистості. Темперамент	11	4	2		5		10	2			8	
T.14	Характер та здібності	9	2	2		5		10				10	
T.15	Діяльність як форма активності особистості	8	2	1		5		8				8	
T.16	Особистість і колектив	8	2	1		5		8				8	
T.17	Психологія спілкування та міжособистісних стосунків	10	2	2		5	1	10				10	
<i>Форма контролю – контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.) – письмова робота</i>													
	<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	<i>54</i>	<i>14</i>	<i>9</i>		<i>30</i>	<i>1</i>	<i>54</i>	<i>2</i>			<i>52</i>	
	<i>Разом за модулем I</i>	<i>150</i>	<i>32</i>	<i>28</i>		<i>87</i>	<i>3</i>	<i>150</i>	<i>6</i>	<i>4</i>		<i>140</i>	
<i>Форма підсумкового контролю – диференційований залік</i>													
Модуль II = 5 зал. кред. (150 год.)													
Змістовий модуль 4. Практикум: методи психології													
T.18	Психологія як наука. Методологічні та теоретичні проблеми психології	6			2	4		8			2	6	
T.19	Загальна характеристика методів дослідження	6			2	4		5				5	

	психології											
T.20	Правила використання спостереження та бесіди	6		2	4		5				5	
T.21	Правила використання інтерв'ю та анкетування	6		2	4		5				5	
T.22	Експеримент та тести	6		2	4		5				5	
T.23	Методи статистичної обробки результатів психологічних досліджень	6		2	4		8			2	6	
	<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	<i>36</i>		<i>12</i>	<i>24</i>		<i>36</i>			<i>4</i>	<i>32</i>	
Змістовий модуль 5. Практикум: природа психіки, психічні процеси												
T.24	Розвиток психіки і свідомості. Взаємозв'язок психіки та нервової системи	5		2	3		5				5	
T.25	Самосвідомість та несвідоме. Психологічний захист	5		2	3		5				5	
T.26	Особливості дослідження відчуттів психофізіологічними методами	5		2	3		5				5	
T.27	Особливості дослідження сприймання людини	5		2	3		5				5	
T.28	Експериментальне дослідження особливостей пам'яті людини	5		2	3		7			2	5	
T.29	Експериментально-психологічні методи дослідження мислення та мовлення людини	5		2	3		5				5	
T.30	Емпіричні дослідження особливостей уваги	5		2	3		6			2	4	
T.31	Уява. Прийоми розвитку уяви. Діагностика креативності	5		2	3		5				5	
T.32	Особливості дослідження емоцій і почуттів людини	5		2	3		5				5	
T.33	Саморегуляція емоційних станів. Вольова сфера особистості	10		4	5	1	7				5	2
<i>Форма контролю – контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40хв.) – письмова робота</i>												
	<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	<i>55</i>		<i>22</i>	<i>32</i>	<i>1</i>	<i>55</i>			<i>4</i>	<i>49</i>	<i>2</i>
Змістовий модуль 6. Практикум: особистість, діяльність та спілкування												
T.34	Дослідження особливостей нервової системи та типу темпераменту	5		2	3		5			2	3	
T.35	Особливості дослідження характеру особистості	5		2	3		6				6	
T.36	Особливості дослідження самооцінки особистості та психологічних захистів	5		2	3		6				6	
T.37	Дослідження здібностей особистості	5		2	3		6				6	
T.38	Діяльність. Психологічна характеристика навичок. Формування навичок	5		2	3		6				6	

T.39	Мотиваційна сфера та саморегуляція	5			2	3		6				6	
T.40	Дослідження міжособистісних стосунків. Ділова гра	5			2	3		6				6	
T.41	Вивчення міжособистісних стосунків у групі. Соціометрія.	7			2	4	1	6				6	
T.42	Психодіагностика комунікативних якостей та реакцій на конфлікт	6			2	4		6				6	
T.43	Розвиток комунікативних здібностей. Тренінг спілкування	11			6	4	1	5				3	2
<i>Форма контролю – контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40хв.) – письмова робота</i>													
	<i>Разом за змістовим модулем 6</i>	<i>59</i>			<i>26</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>59</i>			<i>2</i>	<i>54</i>	<i>2</i>
	<i>Разом за модулем 2</i>	<i>150</i>			<i>60</i>	<i>87</i>	<i>3</i>	<i>150</i>			<i>10</i>	<i>136</i>	<i>4</i>
<i>Форма підсумкового контролю – екзамен</i>													
	Усього годин	300	32	28	60	174	6	300	6	4	10	276	4

2.4. РЕЙТИНГ-ПЛАН

Години		Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)	
денна	заочна				денна	заочна
Модуль I						
Змістовий модуль 1. Предмет психологічної науки. Природа психіки, форми та рівні її вияву						
2	2	Т1. Психологія як наука. Напрями психології	Лекція	ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	0	0
2	0		Семінарське заняття		2	0
6	8		Самостійна робота		0	0
2	0	Т2. Принципи та методи психологічної науки	Лекція	ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	0	0
2	0		Семінарське заняття		2	0
6	10		Самостійна робота		0	0
2	0	Т3. Розвиток психіки і свідомості. Самосвідомість та Я-концепція. Несвідоме	Лекція	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	0	0
1	2		Семінарське заняття		1	15
6	8		Самостійна робота		0	0
1	0		Індивідуально-консультаційна робота		3	0
6/5/18	2/2/26	Усього за змістовим модулем 1			8	15
/1	/0					
Змістовий модуль 2. Психічні процеси та психічні стани людини						
1	2	Т4. Відчуття	Лекція	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	0	0
1	0		Семінарське заняття		1	0
6	7		Самостійна робота		0	0
1	0	Т5. Сприймання	Лекція	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	0	0
1	0		Семінарське заняття		1	0
6	8		Самостійна робота		0	0

2 2 4	0 0 8	T6. Пам'ять та її розвиток	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	PR2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань PR3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	0 2 0	0 0 0
1 2 5	0 0 8	T7. Мислення та інтелект	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	PR2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань PR3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	0 2 0	0 0 0
1 2 5	0 0 8	T8. Мова та мовлення	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	PR2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань PR3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	0 2 0	0 0 0
2 2 4	0 0 8	T9. Уява. Творчість	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	PR2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань PR3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	0 2 0	0 0 0
2 2 4	0 2 7	T10. Увага та уважність	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	PR2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань PR3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	0 2 0	0 15 0
2 2 5 1	0 0 8 0	T11. Емоційно-вольова сфера особистості. Саморегуляція емоційних станів	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота Індивідуально-консультаційна робота	PR2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань PR3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	0 2 0 3	0 0 0 0

				ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел		
		Проміжний модульний контроль			4	
12/14/39/1	2/2/62	Усього за змістовим модулем 2			21	15
Змістовий модуль 3. Особистість у діяльності і спілкуванні. Індивідуально-психологічні властивості особистості						
2 1 5	0 0 8	T12. Поняття про особистість в психології	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	0 1 0	0 0 0
4 2 5	2 0 8	T13. Психофізичні властивості особистості. Темперамент	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел ПР11. Скласти та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)	0 2 0	0 0 0
2 2 5	0 0 10	T14. Характер та здібності	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел	0 2 0	0 0 0
2 1 5	0 0 8	T15. Діяльність як форма активності особистості	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел	0 1 0	0 0 0
2 1 5	0 0 8	T16. Особистість і колектив	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати	0 1 0	0 0 0

				гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії		
2 2 5 1	0 0 10 0	T17. Психологія спілкування та міжособистісних стосунків	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота Індивідуально-консультаційна робота	ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни) ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії	0 2 0 3	0 0 0 0
		Проміжний модульний контроль	АКР для заочної ф/н		4	15
14/9/ 30/1	2/0/52	<i>Усього за змістовим модулем 3</i>			16	15
32/28/ 87/3	6/4/14 0/2	<i>Усього за модулем I</i>			46	45
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE					5	
Підсумковий модульний контроль (для дисциплін, форма підсумкового контролю яких диф. залік)					50	
Модуль II						
Змістовий модуль 4. Практикум: методи психології						
2 4	2 6	T18. Психологія як наука. Методологічні та теоретичні проблеми психології	Практичне заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	1 0	7 0
2 4	0 5	T19. Загальна характеристика методів дослідження психології	Практичне заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР3. Здійснювати пошук	1 0	0 0

				інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел		
2 4	0 5	T20. Правила використання спостереження та бесіди	Практичне заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел	1 0	0 0
2 4	0 5	T21. Правила використання інтерв'ю та анкетування	Практичне заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел	1 0	0 0
2 4	0 5	T22. Експеримент та тести	Практичне заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел	1 0	0 0
2 4	2 6	T23. Методи статистичної обробки результатів	Практичне заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в	1 0	7 0

		психологічних досліджень		контексті професійних завдань ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел		
12/24	4/32	Усього за змістовим модулем 4			6	14
Змістовий модуль 5. Практикум: природа психіки, психічні процеси						
2 3	0 5	T24. Розвиток психіки і свідомості. Взаємозв'язок психіки та нервової системи	Практичне заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР4. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	1 0	0 0
2 3	0 5	T25. Самосвідомість та несвідоме. Психологічний захист	Практичне заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР4. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	1 0	0 0
2 3	0 5	T26. Особливості дослідження відчуттів психофізіологічними методами	Практичне заняття Самостійна робота	ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)	1 0	0 0
2 3	0 5	T27. Особливості дослідження сприймання людини	Практичне заняття Самостійна робота	ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за	1 0	0 0

				результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)		
2 3	2 5	T28. Експериментальне дослідження особливостей пам'яті людини	Практичне заняття Самостійна робота	ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)	1 0	7 0
2 3	0 5	T29. Експериментально-психологічні методи дослідження мислення та мовлення людини	Практичне заняття Самостійна робота	ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел ПР5. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)	1 0	0 0
2 3	2 4	T30. Емпіричне дослідження особливостей уваги	Практичне заняття Самостійна робота	ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	1 0	7 0

				<p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел</p> <p>ПР11. Скласти та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)</p>		
2 3	0 5	Т31. Уява. Прийоми розвитку уяви. Діагностика креативності	Практичне заняття Самостійна робота	<p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань</p> <p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел</p> <p>ПР11. Скласти та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)</p>	1 0	0 0
2 3	0 5	Т32. Особливості дослідження емоцій і почуттів людини	Практичне заняття Самостійна робота	<p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань</p> <p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел</p> <p>ПР11. Скласти та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)</p>	1 0	0 0
4 5	0 5	Т33. Саморегуляція емоційних станів.	Практичне заняття Самостійна робота	<p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити</p>	1 0	0 0

1	2	Вольова сфера особистості	Індивідуально-консультаційна робота	самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни) ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії	3	6
Проміжний модульний контроль				5		
22/32/1	4/49/2	Усього за змістовим модулем 5		18	20	
Змістовий модуль 6. Практикум: особистість, діяльність та спілкування						
2 3	3 3	Т34. Дослідження особливостей нервової системи та типу темпераменту	Практичне заняття Самостійна робота	ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії	1 0	7 0
2 3	0 6	Т35. Особливості дослідження характеру особистості	Практичне заняття Самостійна робота	ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни) ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності ПР19. знати, розуміти сутність	1 0	0 0

				психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії		
2 3	0 6	T36. Особливості дослідження самооцінки особистості та психологічних захистів	Практичне заняття Самостійна робота	<p>ПР4. Обґрунтувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел</p> <p>ПР11. Скласти та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)</p> <p>ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності</p>	1 0	0 0
2 3	0 6	T37. Дослідження здібностей особистості	Практичне заняття Самостійна робота	<p>ПР4. Обґрунтувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел</p> <p>ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії</p>	1 0	0 0
2 3	0 6	T38. Діяльність. Психологічна характеристика навичок. Формування навичок	Практичне заняття Самостійна робота	<p>ПР4. Обґрунтувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності</p> <p>ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії</p>	1 0	0 0

2 3	0 6	T39. Мотиваційна сфера та саморегуляція	Практичне заняття Самостійна робота	<p>ПР11. Скласти та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)</p> <p>ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку</p> <p>ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії</p>	1 0	0 0
2 3	0 6	T40. Дослідження міжособистісних стосунків. Ділова гра	Практичне заняття Самостійна робота	<p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності</p> <p>ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії</p>	1 0	0 0
2 4 1	0 6	T41. Вивчення міжособистісних стосунків у групі. Соціометрія.	Практичне заняття Самостійна робота Індивідуально-консультаційна робота	<p>ПР11. Скласти та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)</p> <p>ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії</p>	1 0 3	0 0 0
2 4	0 6	T42. Психодіагностика комунікативних якостей та реакцій на конфлікт	Практичне заняття Самостійна робота	<p>ПР11. Скласти та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)</p> <p>ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості,</p>	1 0	0 0

				застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії		
6 4 1	0 3 2	Т43. Розвиток комунікативних здібностей. Тренінг спілкування	Практичне заняття Самостійна робота Індивідуально-консультаційна робота Контрольна робота	ПР11. Скласти та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни) ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії	1 0 3	0 0 6
		Проміжний модульний контроль	АКР для заочної ф/н		5	5
24/33/ 2	3/54/2	Усього за змістовим модулем 6			21	16
58/89/ 3	11/13 5/4	Усього за модулем II			45	45
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE					5	
Підсумковий контроль – екзамен					50	
Усього за курсом					100	

2.5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Протоколи психотерапевтичних методик

Zoom, Moodle

Мультимедійний супровід.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Предмет психологічної науки. Природа психіки, форми та рівні її вияву

Тема 1. Психологія як наука. Напрями психології.

План лекційного заняття

1. Психологія як наука. Історичні етапи становлення психології як науки
2. Предмет і завдання психології як науки
3. Основні напрямки психології

План семінарського заняття :

1. Співвідношення наукової та житейської психології. Сфера психологічних знань
2. Психічні явища та психологічні факти
3. Передумови становлення психології як самостійної науки
4. Виникнення основних напрямків психології у ХХ столітті: структуралізм, функціоналізм, психоаналіз, біхевіоризм, гештальтпсихологія, гуманістична психологія, когнітивна психологія
5. Основні галузі психології.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти:

1. Предмет психологічної науки на різних етапах історичного розвитку
2. Історичний поступ психології та виокремлення її у самостійну науку
3. Галузі психології та їх значення для розвитку психології як науки

Перелік питань для самоконтролю:

1. В чому полягає суть предмету психології на сучасному її етапі розвитку?
2. Для чого майбутній тренер повинен мати глибокі психологічні знання?
3. З якими науками психологія пов'язана прямо, а з якими опосередковано?
4. Назвіть основні галузі психології.
5. Чому змінювався предмет психології на різних етапах її становлення?
6. Вкажіть передумови (історичні, наукові та ін.), які, на Вашу думку, сприяли становлення психології як самостійної науки
7. Чому на початку ХХ ст. з'явилися різноманітні психологічні школи і напрями?
8. Розкрийте внесок Г. С. Костюка у становлення та розвиток вітчизняної психологічної науки

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 2. Принципи та методи психологічної науки

План лекційного заняття

1. Методологічні принципи психології та етапи психологічного дослідження
2. Методи психологічного дослідження
3. Характеристика основних методів психології

План семінарського заняття

1. Взаємозв'язок принципів та методів психології
2. Методи психологічного дослідження. Основні вимоги до їх використання. Переваги на недоліки кожного методу
3. Загальна характеристика методів активного впливу на особистість

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Характеристика методів психології: лонгитюдний метод, метод аналізу продуктів діяльності, біографічний метод, близнюковий метод та метод контент-аналізу.
2. Особливості анкетування. Способи створення власної анкети.
3. Класифікація методів і методик у психологічному дослідженні

Перелік питань для самоконтролю:

1. В чому полягає сутність та особливості психологічного дослідження?
2. Для чого у ході психологічного дослідження визначають певні етапи?

3. Що таке «метод» і що ми розуміємо під поняттям «методи психології»?
4. Є різні класифікації методів дослідження у психології. Які ознаки лежать в їх основі?
5. Назвіть основні емпіричні методи дослідження у психології.
6. Чому кожен із методів дослідження має свої переваги і недоліки?
7. Який із методів дослідження може дати найбільш повні відомості про певне психологічне явище?

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [13, 18].

Міжнародні видання: [21, 22, 23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 3. Розвиток психіки і свідомості. Самосвідомість та Я-концепція. Несвідоме

План лекційного заняття

1. Поняття психіки та її основні функції
2. Стадії та рівні розвитку психіки і поведінки тварин
3. Свідомість як вища форма психічного відображення. Структурний аналіз свідомості.

План семінарського заняття

1. Взаємозв'язок психіки та нервової системи
2. Рефлекторна діяльність мозку. Динамічний стереотип
3. Функціональна асиметрія головного мозку
4. Особливості психічного відображення
5. Етапи розвитку психіки в процесі біологічної еволюції
6. Загальна характеристика свідомості. Основні передумови її виникнення (за О.М.Леонтьєвим)
7. Структура самосвідомості. Я-концепція
8. Несвідоме. Захисні механізми психіки

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Погляди З. Фрейда та К. Г. Юнга на складові психічної діяльності людини.
2. Сутність ідеалістичного та матеріалістичного розуміння психіки.
3. Павук, посаджений в банку разом із мухою, будучи навіть голодним не «впізнає» її, тоді як у звичайних умовах спеціально ловить мух у павутину і поїдає їх. В чому суть?

План індивідуально-консультаційної роботи:

1. Перелічіть, які Ви знаєте знакові системи, предмети матеріальної та духовної культури. Розкрийте їх роль у розвитку вищих психічних функцій.
2. Поясніть, в чому полягає суспільно-історичний характер свідомості.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Яка роль психіки у житті живих організмів?
2. Які основні етапи розвитку основних форм відображення (психіки) у філогенезі?
3. За О. Леонтьєвим можна виокремити кілька стадій у розвитку психіки тварин. Назвіть їх.
4. Які зі стадій розвитку психіки тварин простежуються в онтогенетичному розвитку людини?
5. Чи є відмінності у психіці людини і тварин? Чому?
6. Яка роль свідомості у розвитку людини? Чому свідомість притаманна лише людині, але не проявляється навіть у вищих тварин?
7. Хто вперше почав вивчати неусвідомлювані психічні процеси у психології?
8. Який взаємозв'язок свідомого і несвідомого у психіці людини?

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Змістовий модуль 2. Психічні процеси та психічні стани людини

Тема 4. Відчуття

План лекційного заняття

1. Поняття про відчуття. Фізіологічні основи відчуттів

2. Види відчуттів та їх характеристика
3. Властивості відчуттів

План семінарського заняття

1. Поняття про відчуття. Аналізаторне вчення І. П. Павлова про відчуття.
2. Класифікація й види відчуттів.
3. Загальні закономірності відчуттів.
4. Чутливість та її виміри

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Шлях проходження інформації по сенсорних системах.
2. Прояви відчуттів та їх специфіка
3. Голландський фізіолог Ф. Дондерс про взаємозв'язок відчуттів і волі.
4. Закономірності відчуттів

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому полягає фізіологічна основа відчуттів?
2. За якими ознаками класифікують відчуття?
3. Розкрийте сутність адаптації та її видів.
4. В чому полягає сутність сенсibiliзації?
5. Поясніть значення відчуттів для людини.
6. Значення відчуттів в житті людини.
7. Багатоманітність відчуттів та їх походження.
8. Специфіка нюхових, смакових й дотикових відчуттів.
9. Фактори, що впливають на формування образів.

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [23, 24, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 5. Сприймання

План лекційного заняття

1. Поняття про сприйняття. Фізіологічні основи сприймання
2. Властивості сприймання.
3. Спостереження і спостережливість

План семінарського заняття

1. Загальна характеристика відчуттів. Зв'язок відчуттів та сприймань. Їх відмінність
2. Характеристика видів відчуттів, принципи їх виникнення
3. Пороги чутливості. Закон Вебера - Фехнера
4. Явища адаптації, синестезії, компенсації, сенсibiliзації, контрасту, взаємодії відчуттів та післядії аналізаторів
5. Властивості сприймання. Їх ілюстрація
6. Сприйняття простору (величини, форми, об'ємності, віддаленості предметів) і часу. 7. Ілюзії сприймання простору і часу. Їх причини та закономірності
7. Формування системи чутливості

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Характеристика методики Т. Н. Головіної «Дослідження здатності до цілісного сприйняття форми предметів і співвідношення частин геометричних фігур та предметних зображень».
2. «Ілюзії Поггендорфа» (перетину), «Ілюзію Данута» (залізничного полотна), «Ілюзію Мюллера-Луера» (стріли) та ін.
3. Типи сприйняття та визначення провідного виду.

Перелік питань для самоконтролю

1. Який психічний процес називається "сприйманням"? У чому полягає спільне та відмінне між сприйманням і відчуттям?
2. Якими є загальні властивості сприймань?
3. Що таке структурність сприймання та який її механізм?

4. Що таке константність сприймання та який її механізм?
5. У чому виявляється апперцепція в процесах сприймання?
6. Який вплив на сприймання може справляти попередній досвід?
7. Які чинники визначають об'єктивні та суб'єктивні умови сприймання?
8. Які чинники визначають суб'єктивні умови сприймання?
9. Що таке ілюзія у сприйманні та який її механізм?
10. Що таке спостереження?
11. Що таке спостережливість?
12. Розвиток сприймання й діяльність.

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [17, 18].

Міжнародні видання: [23, 24, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 6. Пам'ять і її розвиток

План лекційного заняття

1. Поняття про пам'ять. Загальна характеристика пам'яті як психічного явища
2. Механізми пам'яті
3. Процеси пам'яті

План семінарського заняття

1. Процеси пам'яті. Форми запам'ятовування. Рівні відтворення
2. Теорії пам'яті
3. Характеристика видів пам'яті 4
4. Індивідуальні відмінності в пам'яті людей. Фактори продуктивності пам'яті
5. Виховання пам'яті

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Методи на дослідження видів та процесів пам'яті
2. Пам'ятка «Раціональні прийоми заучування навчального матеріалу»
3. Розкрийте логічний ряд процесів пам'яті так, щоб кожне попереднє поняття було родовим (більш загальним) щодо подальших
4. Значення розвитку образної пам'яті для різних професій

Перелік питань для самоконтролю

1. Яку роль відіграє пам'ять у житті людини?
2. За якими принципами пам'ять поділяють на види?
3. У чому полягає відмінність між короткочасною та оперативною пам'яттю?
4. Які процеси пам'яті ви знаєте? У чому полягають їхні функції?
5. Якими є головні умови продуктивного запам'ятовування?
6. У чому проявляються індивідуальні особливості пам'яті?
7. Які мнемонічні прийоми запам'ятовування ви використовуєте у навчальній діяльності?
8. Які чинники впливають на розвиток пам'яті?
9. Методики запам'ятовування інформації.
10. Розвиток пам'яті в онтогенезі.
11. Незвичайні можливості пам'яті.
12. Механізми порушення пам'яті

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [11, 18].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 7. Мислення та інтелект

План лекційного заняття

1. Поняття про мислення, його особливості.
2. Розумові дії та операції мислення.

3. Форми та види мислення.
4. Індивідуальні особливості мислення

План семінарського заняття

1. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності.
2. Мисленеві процеси та операції, їхня характеристика.
3. Види мислення.
4. Особистісна зумовленість мислення.
5. Мислення як розв'язання проблемної ситуації. Основні етапи процесу вирішення мисленевих задач.
6. Поняття про інтелект. Теорії інтелекту. Діагностика інтелектуальних здібностей.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Мислення як один із пізнавальних процесів
2. Методи дослідження мисленевих операцій та його видів.
3. Мислення і свідомість, їх взаємозв'язок і взаємозалежність.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що таке «опосередковане» і «узагальнене» відображення, в чому їх суть?
2. В чому полягає соціальна природа мислення людини?
3. Дайте характеристику логічним формам мислення. 4. Розкрийте пізнавальні функції мисленевих операцій.
5. В чому полягає суть мотивації мислительної діяльності?
6. «Проблемна ситуація» і «проблема». Яка між ними різниця?
7. Характеристика етапів розв'язування задач.
8. Які характерні особливості творчого, дискурсивного та репродуктивного мислення?
9. Що таке мисленеві стратегії?
10. Мислення в умовах діалогу з комп'ютером.
11. Мислення і проблема оптимізації навчальної діяльності

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [15, 18].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 8. Мова та мовлення

План лекційного заняття

1. Загальне поняття про мовлення.
2. Психофізіологія мовлення.
3. Види мовлення та їх характеристика.

План семінарського заняття

1. Поняття про мову та мовлення.
2. Мислення і мовлення.
3. Функції мовлення.
4. Розвиток мовлення у дітей
5. Спрямованість особистості і стиль мовлення

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Ригідність мовлення із застосуванням однотипних кольорових малюнків.
2. Дослідження темпу усної мовної діяльності за допомогою тексту для читання.
3. Функції мови і мовлення

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть загальні характеристики мови і мовлення.
2. Чому мовлення вважається специфічно людською діяльністю?
3. Назвіть центральні органи мовлення і поясніть їх значення?
4. Які порушення мовлення можуть виникати при пошкодженні органів мовлення?
5. Які Ви знаєте теорії походження мови і мовлення? Яка із них Вам здається найбільш достовірною?
6. Наведіть приклади, що проілюструють основні види мовлення.

7. Розкрийте етапи розвитку мовлення у дітей.
8. Назвіть умови успішного розвитку мовлення

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [12, 18].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 9. Уява. Творчість

План лекційного заняття

1. Поняття про уяву. Фізіологічна основа уяви.
2. Процеси створення образів уяви.
3. Класифікація й види уяви.
4. Функції та індивідуальні особливості уяви.
5. Уява й творчість. Роль уяви в різних видах діяльності (науковій, технічній, художній)

План семінарського заняття

1. Творча та репродуктивна уява, їх функції
2. Прийоми створення образів уяви
3. Критерії креативності
4. Психологічні особливості творчої особистості
5. Уява й фантазія. Розвиток уяви

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Теорії уяви.
2. Методики дослідження уяви
3. Прийоми створення образів і намалюйте неіснуючу тварину.
4. Уява і уявлення: спільні та відмінні характеристики

Перелік питань для самоконтролю

1. В чому полягає своєрідність уяви як пізнавального психічного процесу?
2. Чи тотожні поняття «уява» та «уявлення»? Який існує між ними взаємозв'язок?
3. Наведіть приклади відтворюючої та творчої уяви.
4. Чи тотожні поняття «ілюзія», «галюцинація» та «марення»? Чому?
5. Назвіть основні механізми переробки уявлень в уявні образи. Вкажіть, в яких життєвих ситуаціях ми їх застосуємо?
6. Від чого залежить індивідуальна своєрідність уяви кожного індивіда?
7. Які потрібно створити умови, щоб максимально розвинути уяву в дітей?
8. Яка роль уяви в творчому процесі? Чи можна навчитися творити?

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18, 20].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 10. Увага та уважність

План лекційного заняття

1. Поняття про увагу, її критерії та функції.
2. Теорії та фізіологічні основи уваги.
3. Види уваги.
4. Властивості уваги та їх розвиток

План семінарського заняття

1. Загальна характеристика уваги
2. Умови, необхідні для протікання кожного виду уваги.
3. Характеристика властивостей уваги
4. Методи розвитку уважності особистості

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Теорії уваги.

2. Методики дослідження уваги.
3. Сучасні теорії розвитку уваги
4. Неуважність дитини та методи її усунення.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що таке «увага» і в чому полягають її фізіологічні основи?
2. Які Вам відомі психологічні теорії уваги? Яка з них, на вашу думку, є найбільш прийнятною?
3. Який зв'язок уваги з іншими психічними процесами?
4. Яку роль грає увага в поведінці та діяльності людини?
5. Якими способами можна виміряти властивості уваги?
6. Чим відрізняються довільна та післядовільна увага?
7. Чи можна впливати на формування і розвиток властивостей і видів уваги? Якщо так, то яким чином?
8. Які вікові особливості розвитку уваги?

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [8, 18].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 11. Емоційно-вольова сфера особистості. Саморегуляція емоційних станів.

План лекційного заняття

1. Поняття про емоції та почуття, їх особливості, функції.
2. Фізіологічні основи переживання людиною емоцій та почуттів. Вищі почуття.
3. Воля. Аналіз вольових дій. Психологічна структура вольового акту.
4. Основні типи емоційних станів і їх вплив на ефективність виконання професійних завдань.

Методи самопомоги

План семінарського заняття

1. Теорії емоцій та почуттів, які пояснюють механізми їхнього виникнення
2. Базові емоції та емоційні стани, фізіологічні та емоційні основи, функціональна важливість для організму
3. Вольові якості особистості. Шляхи розвитку волі.
4. Індивідуальні відмінності та експресія емоцій. Вікові та статеві особливості емоційної сфери особистості. Емоційний інтелект. Емоційна зрілість
5. Конкретні прийоми саморегуляції емоційних станів

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Психофізіологія емоцій
2. Вольова поведінка та її формування
3. Стрес та його вплив на психоемоційний стан
4. Методи та прийоми, які стимулюють позитивні емоції

Індивідуально-консультативне завдання:

1. Проаналізуйте статтю Девіда Робсона «Мбукі-мвукі: Емоції, які не мають назви в нашій мові» [<http://www.bbc.com/ukrainian/vert-cap-38773137>]
2. Запропонуйте свій варіант виходу з депресії. Обґрунтуйте його.
3. Складіть рекомендації соціальному педагогу щодо регуляції різних емоційних станів

Перелік питань для самоконтролю

1. Охарактеризуйте основні форми переживань почуттів.
2. В чому якісна відмінність емоцій тварин і людини?
3. Емоції, почуття та людська індивідуальність.
4. Який взаємозв'язок між такими формами прояву волі як потяг, бажання і хотіння?
5. Чи існують способи розвитку вольових якостей? Якщо так, то які Ви знаєте?
6. Характеристика афекту. Які види афекту ви знаєте?
7. Емоційна зрілість: сутність та характеристики
8. Які способи управління своїми емоціями ви знаєте?

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [6, 9, 18].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [26, 27, 28, 29].

Змістовий модуль 3. Особистість у діяльності і спілкуванні. Індивідуально-психологічні властивості особистості

Тема 12. Поняття про особистість в психології

План лекційного заняття

1. Поняття особистості у психології
2. Структура особистості
3. Теорії особистості

План семінарського заняття

1. Умови, необхідні для визначення людини як індивіда, особистості, індивідуальності, суб'єкта
2. Фактори соціалізації особистості
3. Біосоціальна сутність людини
4. Сучасні теорії особистості

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Переважаючі характерологічні тенденції особистості та методики їх дослідження
2. Характеристика методики «Визначення спрямованості особистості (орієнтаційна анкета)»
3. Кризи розвитку особистості

Перелік питань для самоконтролю

1. Встановіть співвідношення між поняттями «людина», «індивід», «індивідуальність», «особистість».
2. Які Вам відомі підходи щодо ролі біологічного і соціального у формуванні особистості? Якого підходу дотримуєтесь Ви?
3. Хто досліджував питання структури особистості? Який підхід, на вашу думку, є найбільш прийнятним?
4. Що таке «Я-концепція» особистості та яким чином вона формується?
5. Чим відрізняються стадії (чи етапи) розвитку особистості, визначені у вітчизняній та зарубіжній науці?
6. В чому сутність соціалізації особистості? Яке місце відводиться навчанню, вихованню і самотворенню в процесі становлення особистості?
7. Які можна виокремити періоди становлення психології особистості як науки?
8. Охарактеризуйте одну з теорій особистості.

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [9, 19].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 13. Психофізичні властивості особистості. Темперамент

План лекційного заняття

1. Поняття про темперамент
2. Характеристика типів темпераменту
3. Темперамент та особистість. Індивідуальний стиль діяльності.

План семінарського заняття

1. Історія вивчення природи темпераменту (теорії Гіппократа, І.Канта, П.Лесгафта, Е. Кречмера, В.Шелдона)
2. Вчення про типи нервової системи І. П. Павлова та еволюція поглядів на темперамент його послідовників
3. Загальна характеристика типів темпераменту. Позитивні та негативні риси кожного із них
4. Можливості корекції проявів темпераменту

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Характеристика методики («МРІ» – діагностика індивідуально- психологічних властивостей

- особистості і типів темпераменту)
2. Прояв темпераменту у людей і тварин
3. Характеристики, які відносяться до темпераменту
4. Апаратурні методи діагностики тем пераменту

Перелік питань для самоконтролю

1. Що таке «темперамент» і як він пов'язаний з характером?
2. Коли вперше учених почала цікавити проблема темпераменту? Поясніть виникнення конституційних теорій темпераменту.
3. Які типи вищої нервової діяльності були покладені І. П. Павловим в основу темпераменту?
4. Як пов'язаний темперамент та психічні властивості нервової системи?
5. Охарактеризуйте класичні типи темпераменту, спираючись на опис Я.Стреляу.
6. Як виявляється тип темпераменту в поведінці та діяльності людини?
7. Яким чином можна виміряти тип темпераменту ?
8. Чи можна впливати на формування типу темпераменту? Якщо так, то яким чином ?

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [9, 19].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 14. Характер та здібності

План лекційного заняття

1. Поняття про характер. Структура характеру
2. Типології характеру, особливості його формування
3. Поняття про здібності: види та рівні прояву.
4. Механізми прояву здібностей

План семінарського заняття

1. Структура характеру, Умови формування характеру та можливості його корекції
2. Поняття про акцентуації характеру
3. Поняття про задатки та здібності
4. Вплив порядку народження на формування особистості дитини (за А.Адлером).
5. Роль соціального середовища та генотипу людини в у формуванні здібностей

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Характеристика методики «Опитувальник Шмішека»
2. Сутність характеру в дослідженнях Кречмера
3. Характеристика методики «Вербальний тест Айзенка»
4. Чинники, від чого залежить, які саме здібності розвинуться на основі тих або інших задатків?

Перелік питань для самоконтролю

1. Що таке характер і який його зв'язок із темпераментом? Загальна психологія: методичні рекомендації Пригадуємо, узагальнюємо, систематизуємо, розширюємо, розвиваємо...
2. Які існують пояснення прояву рис характеру на сьогоднішній день?
3. Які експериментальні дослідження характеру Ви можете назвати?
4. Які Ви знаєте сенситивні періоди у становленні і розвитку позитивних рис характеру?
5. Що таке здібності та яка їх роль у житті людини?
6. В чому полягають індивідуальні психологічні відмінності людей за здібностями?
7. Яким чином відбувається взаємодія та взаємокомпенсація здібностей?
8. Які Вам відомі вікові особливості формування та розвитку здібностей?

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [9, 10, 14, 19].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 15. Діяльність як форма активності особистості

План лекційного заняття

1. Активність і діяльність. Поняття про діяльність, її функції
2. Засоби діяльності. Механізм формування навички
3. Основні види діяльності

План семінарського заняття

1. Структура діяльності
2. Класифікація потреб. Перехід потреби у мотив
3. Мотиви людської діяльності. Показники мотивів. Мотивація досягнення успіху та уникнення невдачі
4. Специфічні особливості різних видів діяльності

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Характеристика методики «Визначення спрямованості особистості (орієнтаційна анкета)»
2. Діяльність та активність: спільне та відмінне.
3. Зв'язок між психікою і діяльністю

Перелік питань для самоконтролю

1. Які вам відомі відмінності діяльності людини від активності тварин?
2. Опишіть основні характеристики діяльності людини.
3. Що ми відносимо до зовнішніх та внутрішніх компонентів діяльності? Чим вони відрізняються?
4. Охарактеризуйте спілкування як вид діяльності. Вкажіть його природу, мотиви, вікові та сутнісні характеристики.
5. Охарактеризуйте гру як вид діяльності. Вкажіть його природу, мотиви, вікові та сутнісні характеристики.
6. Охарактеризуйте навчання як вид діяльності. Вкажіть його природу, мотиви, вікові та сутнісні характеристики.
7. Охарактеризуйте працю як вид діяльності. Вкажіть його природу, мотиви, вікові та сутнісні характеристики.
8. Чим відрізняються між собою поняття «уміння», «навичка», «звичка»?
9. Коли відбувається узгодження навичок?
10. Що таке інтерференція та перенос навички? Коли вони мають місце?
11. Хто розробляв теорію діяльності та в чому її сутність?

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [7, 16].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 16. Особистість і колектив

План лекційного заняття

1. Визначення поняття група.
2. Основні характеристики групи
3. Класифікація груп
4. Мала група як колектив

План семінарського заняття

1. Класифікація груп.
2. Стилi керівництва та їх вплив на ефективність роботи групи
3. Психологічний клімат групи

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Характеристика методики «Визначення індексу групової згуртованості» Сішора
2. Чинники ефективності групової діяльності.
3. Система критеріїв ефективності індивідуальної і групової діяльності
4. Лідер і керівник: спільне і відмінне.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що ми розуміємо під поняттям «група» і чим цей феномен відрізняється від простого скупчення людей?

2. Які вам відомі підходи до типологізації груп?
3. Що таке колектив і яка його роль у становленні особистості? Чим ця група людей відрізняється від інших?
4. Яким чином формуються міжособистісні стосунки у групі?
5. В чому суть явищ психологічної сумісності та конфлікту у міжособистісних стосунках?
6. Яка роль психологічних механізмів міжособистісних відносин у становленні особистості та розвитку групи?

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [7, 9, 12, 16, 19].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 17. Психологія спілкування та міжособистісних стосунків

План лекційного заняття

1. Поняття про спілкування
2. Функції спілкування
3. Конфлікти в спілкуванні, їх причини та способи реагування

План семінарського заняття

1. Компоненти, функції та засоби спілкування.
2. Рефлексивне та нерефлексивне слухання. Складові невербального спілкування
3. Міжособистісне сприйняття та розуміння (стереотипізація, каузальна атрибуція, ефекти ореолу, новизни, первинності; феномени ідентифікації, рефлексії та емпатії)

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Характеристика методики «КОЗ»
2. Базові структурні компоненти спілкування.
3. Засоби спілкування

План індивідуально-консультаційної роботи:

1. Опрацюйте методику М.Шнайдера «Діагностика комунікативного контролю» та проаналізуйте отримані вами результати.
2. Підберіть вправи на формування комунікативної компетентності у спілкуванні

Перелік питань для самоконтролю

1. Встановіть сутнісні характеристики поняття «спілкування», «мовлення» та «мова».
2. Перелічіть основні структурні компоненти спілкування.
3. Чому існує така багатоманітність підходів до класифікації видів спілкування? Опишіть одну з них.
4. Які функції виконує спілкування у житті людини?
5. Які вам відомі стилі спілкування та у яких ситуаціях їх доцільно застосовувати?
6. Перелічіть вербальні та невербальні засоби спілкування. Поясніть їх значення для передачі інформації.
7. Що таке техніка і прийоми професійного спілкування? Яка їх специфіка при побудові соціально-педагогічного спілкування?
8. Назвіть етапи, які проходить спілкування у процесі філогенетичного та онтогенетичного розвитку людини.

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [12, 19].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Модуль II

Змістовий модуль 4. Практикум: методи психології

Тема 18. Психологія як наука. Методологічні та теоретичні проблеми психології

План практичного заняття

1. Співвідношення теорії і практики в психології.
2. Номотетичний та ідеографічний підходи в психології.
3. Діяльнісний підхід в психології
4. Психофізіологічна проблема.
5. Сучасні напрямки психології.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Співвідношення теорії і практики в психології.
2. Особливості номотетичного та ідеографічного підходів у психології
3. Представника наукової психологічної емпіричної школи та представити його автобіографію, наукові праці, внесок у розвиток певного напрямку

Перелік питань для самоконтролю

1. Діяльнісний підхід в психології: переваги і недоліки
2. Розкрити зміст поняття: психофізіологічна проблема.
3. Сучасні напрямки психології

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 19. Загальна характеристика методів дослідження у психології

План практичного заняття

1. Вимоги до використання методів психологічного дослідження
2. Показники якості емпіричного дослідження в психології.
3. Фактори, що впливають на результати дослідження
4. Стаття щодо використання певних методів дослідження психіки особистості

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Методи дослідження, етапи та результати його проведення
2. Характеристика методики Б.Форера, інструкцією для випробуваних, ключем та способом обробки результатів.

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть вимоги до використання методів психологічного дослідження.
2. Виділити показники якості емпіричного дослідження в психології
3. Які фактори впливають на результати дослідження?

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [21, 22, 23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 20. Правила використання спостереження та бесіди

План практичного заняття

1. Види спостереження та бесіди.
2. Вимоги до їх використання
3. Схема спостереження А. Залужного
4. Підготувати програму спостереження будь-якого психічного явища
5. Підготувати статтю з даної проблематики (спостереження та бесіда як методи психології)

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Спостереження як основний метод дослідження у психології

2. Зміст етапів проведення консультаційної бесіди.

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть види спостереження
2. Назвіть особливості бесіди як методу дослідження
3. Назвіть вимоги до їх використання

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [21, 22, 23, 24].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 21. Правила використання інтерв'ю та анкетування

План практичного заняття

1. Види інтерв'ю та анкетування. Вимоги до їх використання
2. Стаття з даної проблеми

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Інтерв'ю та анкетування – сутність, перешкоди, умови проведення
2. Правила формулювання питань анкети та інтерв'ю

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть види інтерв'ю та анкетування
2. Визначити вимоги до їх використання
3. Назвіть вимоги до їх використання

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [21, 22, 23, 24].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 22. Експеримент та тести

План практичного заняття

1. Види експериментів та тестів, вимоги до їх використання
2. Підготувати цікаві факти проведення експериментів психологами (можна відео-презентацію)
3. Проективні методики, їх різновиди, особливості використання та інтерпретації
4. Підготувати, провести на інтерпретувати проективну методику зі студентами своєї групи
5. Стаття з даної проблематики

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Експеримент як основний метод психологічного знання
2. Приклади тестових методик різних типів
3. Класифікація і сутність проективних методик
4. Презентація проективної методики за власним вибором

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть види експериментів
2. Назвіть види тестів
3. Назвіть вимоги до їх використання
4. Охарактеризуйте проективні методики, їх різновиди
5. Назвіть особливості використання та інтерпретації проективних методик

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [21, 22, 23, 24].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 23. Методи статистичної обробки результатів психологічних досліджень

План практичного заняття

1. Вимірювання різних психічних явищ.

2. Показники. Міра центральної тенденції (середнє арифметичне, мода, медіана).
3. Розкид значень (розмах та стандартне відхилення).
4. Рівень достовірності.
5. Оцінка статистичного зв'язку між двома змінними (кореляції).
6. Стаття, де буде розкрито один із методів статистичної обробки наукових даних

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Методи статистичної обробки наукових даних: якісний і кількісний аналіз
2. Кореляційний аналіз двох масивів даних за результатами попередніх тестувань

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть способи вимірювання різних психічних явищ. Показники.
2. Міра центральної тенденції (середнє арифметичне, мода, медіана). Розкид значень (розмах та стандартне відхилення). Рівень достовірності.
3. Оцінка статистичного зв'язку між двома змінними (кореляції)

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [21, 22, 23, 24].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Змістовий модуль 4. Практикум: природа психіки, психічні процеси

Тема 24. Розвиток психіки і свідомості. Взаємозв'язок психіки та нервової системи

План практичного заняття

1. Етапи розвитку психіки тварин.
2. Психіка людини, свідомість.
3. Фізіологічні основи функціонування психіки.
4. Рефлекторна діяльність мозку.
5. Динамічний стереотип.
6. Функціональна асиметрія головного мозку.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Психіка та свідомість: методи і методики їх досліджень
2. Тестотека
3. Вправи на дослідження переважання півкулі головного мозку.
4. Задачі, ситуації, статті, які стосуються проблеми дослідження.

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть етапи розвитку психіки тварин.
2. Психіка людини, свідомість.
3. Фізіологічні основи функціонування психіки.
4. Рефлекторна діяльність мозку. Динамічний стереотип. Функціональна асиметрія головного мозку

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 25. Самосвідомість та несвідоме. Психологічний захист

План практичного заняття

1. Самосвідомість. Я-концепція.
2. Самооцінка, її види, фактори формування та особливості дослідження
3. Поняття несвідомого, його прояви: несвідомі механізми свідомих дій (несвідомі автоматизми, явища неусвідомленої установки, несвідомі супроводження свідомих дій), несвідомі стимули свідомих дій, „надсвідомі” процеси.
4. Психологічний захист, його види, механізми, приклади
5. Підготувати наукову статтю з даної проблеми.

6. Підготувати методики дослідження компонентів самосвідомості (одну провести на занятті)

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Самосвідомість у структурі Я-концепції особистості, методи дослідження
2. Методики для діагностики компонентів самосвідомості, презентація.
3. Несвідома частина психіки та психологічні захисти
4. Презентація методів вивчення несвідомого

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть та розмежуйте поняття «свідомість» і «самосвідомість».
2. Які складові Я-концепції?
3. Чинники, що впливають на формування самооцінки.
4. Розкрийте поняття несвідомого, його прояви: несвідомі механізми свідомих дій (несвідомі автоматизми, явища неусвідомленої установки, несвідомі супроводження свідомих дій), несвідомі стимули свідомих дій, „надсвідомі” процеси.
5. Психологічний захист, його види, механізми

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 26. Особливості дослідження відчуттів психофізіологічними методами

План практичного заняття

1. Методи дослідження відчуттів, їх характеристика
2. Специфіка проведення дослідження відчуттів; типові помилки в дослідженні відчуттів людини.
3. Методики дослідження відчуттів (провести одну з них на занятті)
4. Короткий аналіз наукової статті з даної проблеми

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Відчуття як простий пізнавальний психічний процес: особливості його дослідження.
2. Презентація методу дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть методи дослідження відчуттів, їх характеристика
2. Визначити специфіку проведення дослідження відчуттів
3. Назвіть типові помилки в дослідженні відчуттів людини

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [23, 24, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 27. Особливості дослідження сприймання людини

План практичного заняття

1. Методи й методики дослідження сприймання
2. Специфіка проведення різних видів дослідження сприймання; особливості інтерпретації результатів дослідження сприймання людини.
3. Особливості та значення використання ілюстрації ілюзій сприймання, дослідження особливостей сприймання.
4. Методики дослідження сприймання (провести одну з них на занятті)
5. Психогімнастичні вправи на покращення процесу сприймання

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Сприймання як пізнавальний психічний процес: особливості його дослідження
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Методи й методики дослідження сприймання
2. Специфіка проведення різних видів дослідження сприймання; особливості інтерпретації

результатів дослідження сприймання людини

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [17, 18].

Міжнародні видання: [23, 24, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 28. Експериментальне дослідження особливостей пам'яті людини

План практичного заняття

1. Методи й методики дослідження пам'яті
2. Специфіка проведення різних видів дослідження пам'яті; особливості інтерпретації результатів дослідження пам'яті людини.
3. Методики дослідження сприймання (провести одну з них на занятті)
4. Наукова стаття з даної проблематики
5. Психогімнастичні вправи на розвиток пам'яті

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Пам'ять як пізнавальний психічний процес та особливості його дослідження
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Методи й методики дослідження пам'яті
2. Характеристика методів діагностики пам'яті
3. Назвіть особливості вивчення процесів пам'яті; специфіка емпіричного дослідження різних видів пам'яті

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [11, 18].

Міжнародні видання: [23, 24, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 29. Експериментально-психологічні методи дослідження мислення та мовлення людини

План практичного заняття

1. Характеристика методів дослідження мислення та мовлення особистості
2. Послідовність проведення емпіричного дослідження особливостей мислення
3. Типові помилки в дослідженні мислення й мовлення особистості та методи запобігання їм.
4. Методики дослідження мислення (провести одну з них на занятті)
5. Наукова стаття з даної проблематики
6. Психогімнастичні вправи на розвиток логічного, абстрактного та критичного мислення

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Мислення та мовлення вищі психічні процеси: особливості їх дослідження
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте характеристику методів дослідження мислення та мовлення особистості
2. Визначіть послідовність проведення емпіричного дослідження особливостей мислення
3. Назвіть типові помилки в дослідженні мислення й мовлення особистості та методи запобігання їм

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [15, 18].

Міжнародні видання: [23, 24, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 30. Емпіричні дослідження особливостей уваги

План практичного заняття

1. Можливості застосування методів і методик дослідження уваги

2. Особливості організації й інтерпретації результатів вивчення уваги
3. Методики дослідження уваги (провести одну з них на занятті)
4. Стаття з даної проблематики
5. Психогімнастичні вправи на розвиток уваги, зосередженості

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Увага та особливості її експериментального дослідження
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте характеристику методів дослідження уваги
2. Визначіть послідовність проведення емпіричного дослідження особливостей уваги
3. Назвіть типові помилки в дослідженні уваги та методи запобігання їм

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [8, 18].

Міжнародні видання: [23, 24, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 31. Уява. Прийоми розвитку уяви. Діагностика креативності

План практичного заняття

1. Можливості застосування методів і методик дослідження уяви
2. Особливості організації й інтерпретації результатів вивчення уяви
3. Методики дослідження уяви (провести одну з них на занятті)
4. Стаття з даної проблематики
5. Психогімнастичні вправи на розвиток уяви, фантазії, творчості

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Уява та уявлення: особливості дослідження психологічних явищ
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте характеристику методів дослідження уяви
2. Визначіть послідовність проведення емпіричного дослідження особливостей уяви
3. Назвіть типові помилки в дослідженні уяви та методи запобігання їм

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18, 20].

Міжнародні видання: [23, 24, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 32. Особливості дослідження емоцій і почуттів людини

План практичного заняття

1. Характеристика методів дослідження емоцій і почуттів людини
2. Труднощі у застосуванні методів і методик вивчення емоційно-вольової сфери особистості
3. Методики дослідження емоційної сфери (провести одну з них на занятті)
4. Стаття з даної проблематики
5. Тренінгові вправи на вміння правильно виражати та інтерпретувати емоції. Елементи аутотренінгу

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Емоційно-вольова сфера людини та особливості її дослідження
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте характеристику методів дослідження емоцій і почуттів людини;
2. Визначити труднощі у застосуванні методів і методик вивчення емоційної сфери особистості

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [6, 18].

Міжнародні видання: [23, 24, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29]..

Тема 33. Саморегуляція емоційних станів. Вольова сфера особистості

План практичного заняття

1. Методи й методики дослідження волі людини, їх загальна характеристика
2. Організація, проведення й інтерпретація результатів дослідження особливостей волі людини
3. Методики дослідження вольової сфери (провести одну з них на занятті)
4. Стаття з даної проблематики
5. Тренінгові вправи на розвиток вольових якостей. Елементи аутотренінгу

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Емоційні стани та дослідження їх в різних життєвих ситуаціях
2. Презентація методики дослідження за темою

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Підготувати презентацію на тему: «Розлади вольової поведінки та способи їх діагностики»
2. Скласти тестотеку із даної проблеми (не менше 10 тестових завдань)

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть методи й методики дослідження волі людини, їх загальна характеристика.
2. Організація, проведення й інтерпретація результатів дослідження особливостей волі людини

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [6, 18].

Міжнародні видання: [23, 24, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Змістовий модуль 6. Практикум: особистість, діяльність та спілкування

Тема 34. Дослідження особливостей нервової системи та типу темпераменту

План практичного заняття

1. Психодіагностичні можливості застосування методів і методик дослідження особливостей нервової системи та темпераменту;
2. Типові помилки у використанні цих методів, умови їх попередження та подолання.
3. Методики дослідження нервової системи та типу темпераменту (провести одну з них на занятті)
4. Стаття з даної проблематики

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Експериментальне дослідження типу темпераменту
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть психодіагностичні можливості застосування методів і методик дослідження особливостей нервової системи та темпераменту;
2. Визначити типові помилки у використанні цих методів, умови їх попередження та подолання

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [9, 19].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 35. Особливості дослідження характеру особистості

План практичного заняття

1. Характеристика методів вивчення особливостей характеру особистості
2. Основні етапи емпіричного дослідження; помилки психолога на етапі інтерпретації даних.
3. Визначення та встановлення проявів акцентуації особистості на прикладі персонажів художніх творів
4. Методики дослідження характеру (провести одну з них на занятті)
5. Стаття з даної проблематики

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Експериментальне дослідження характеру особистості
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте характеристику методів вивчення особливостей характеру особистості
2. Назвіть основні етапи емпіричного дослідження;
3. Визначити помилки психолога на етапі інтерпретації даних

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [9, 14, 19].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 36. Особливості дослідження самооцінки особистості та психологічних захистів

План практичного заняття

1. Поняття самооцінки, її види
2. Техніка дослідження самооцінки людини;
3. Поняття психологічних захистів, методики для їх діагностики.
4. Стаття з даної проблематики
5. Елементи тренінгу асертивної поведінки (підготувати вправи на діагностику та корекцію агресивної поведінки)

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Свідомі та несвідомі психологічні механізми захисту та особливості їх дослідження
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте характеристику методів вивчення особливостей самооцінки особистості
2. Назвіть основні етапи емпіричного дослідження;
3. Визначити помилки психолога на етапі інтерпретації даних

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [18].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 37. Дослідження здібностей особистості

План практичного заняття

1. Техніка дослідження особливостей здібностей людини
2. Помилки в організації та проведенні емпіричного дослідження та методи їх уникнення чи подолання
3. Механізми, прийоми, способи прискореного розвитку людських здібностей
4. Метод аналізу продуктів діяльності (навести приклади продуктів образотворчої діяльності)
5. Стаття з даної проблематики

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Загальні та спеціальні здібності – експериментальні дослідження
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Техніка дослідження особливостей здібностей людини
2. Назвіть помилки в організації та проведенні емпіричного дослідження та методи їх уникнення чи подолання

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [9, 10, 19].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 38. Діяльність. Психологічна характеристика навичок. Формування навичок

План практичного заняття

1. Змістові, операційні, мотиваційні компоненти діяльності.
2. Визначення навичок. Класифікація навичок. Закономірності формування навичок.
3. Аналіз освітньої програми «Практична психологія», ознайомитися з компетентностями, які формує навчальна дисципліна «Загальна психологія»
4. Стаття з даної проблематики
5. Психогімнастичні вправи на формування навичок «Я – майбутній психолог»

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Види діяльності особистості та їх експериментальне визначення
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть змістові, операційні, мотиваційні компоненти діяльності
2. Визначення навичок. Класифікація навичок
3. Виділити закономірності формування навичок

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [9, 16, 19].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 39. Мотиваційна сфера та саморегуляція

План практичного заняття

1. Специфіка застосування методів дослідження мотиваційної сфери та саморегуляції людини; особливості їх інтерпретації.
2. Підготувати методики дослідження мотивації (провести одну з них на занятті)
3. Презентація «Чому я вибрав(ла) професію практичного психолога»
4. Стаття з даної проблематики
5. Психогімнастичні вправи на розвиток саморегуляції особистості

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Мотиваційна сфера особистості та шляхи дослідження її компонентів
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Визначити специфіку застосування методів дослідження мотиваційної сфери та саморегуляції людини;
2. Назвіть особливості їх інтерпретації

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [9, 12, 16].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 40. Дослідження міжособистісних стосунків. Ділова гра

План практичного заняття

1. Специфіка застосування методів дослідження міжособистісних стосунків
2. Методики дослідження міжособистісних стосунків (провести одну з них на занятті)
3. Стаття з даної проблематики
4. Елементи тренінгу спілкування

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Міжособистісні відносини – експериментальне дослідження
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Визначити специфіку застосування методів дослідження міжособистісних стосунків
2. Назвіть відомі вам методики дослідження стосунків у колективі

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [7, 12].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 41. Вивчення міжособистісних стосунків у групі. Соціометрія**План практичного заняття**

1. Специфіка застосування методу соціометрії; особливості інтерпретації
2. Соціометричне дослідження структури групи.
3. Диференціація у групах і колективах
4. Етапи соціометричного дослідження
5. Діагностичні можливості та обмеження соціометричного методу
6. Правила проведення соціометричного дослідження

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Характеристика методики «Соціометрія» Дж. Морено
2. Презентація методики дослідження за темою

План індивідуально-консультативної роботи здобувача вищої освіти

1. Підготувати відповідь на клієнтський запит.

Ви працюєте психологом в одній зі шкіл міста. До Вас звернувся вчитель 5-А класу: «Цього року я вперше став класним керівником. Мені потрібно знати характер взаємостосунків в учнівському колективі; які діти потребують підвищеної педагогічної уваги та допомоги для успішної адаптації новачків у класі. Допоможіть з'ясувати необхідну інформацію та надайте мені необхідні рекомендації».

Обов'язкова програма при виконанні завдання:

1. На основі аналізу клієнтського запиту здійсніть категоріально-термінологічне довізначення проблеми, з якою буде працювати психолог
2. Формування реалістичних очікувань у людини, яка звернулася за допомогою, та визначення напрямків практичної роботи психолога
3. Змодельуйте процес збору емпіричних даних
4. Здійсніть обробку отриманих результатів (табличний та графічний етапи).
5. Проінтерпретуйте отримані результати дослідження.

Перелік питань для самоконтролю

1. Визначити специфіку застосування методу соціометрії
2. Назвіть особливості інтерпретації результатів застосування методу

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [12, 19].

Міжнародні видання: [22, 23, 24].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 42. Психодіагностика комунікативних якостей та реакцій на конфлікт**План практичного заняття**

1. Специфіка застосування методів дослідження комунікативних якостей та реакції на конфлікт
2. Стаття з даної проблематики
3. Тренінгові вправи на розвиток комунікативних здібностей, провести на занятті

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Комунікативні якості особистості: експериментальні дослідження
2. Презентація методики дослідження за темою

Перелік питань для самоконтролю

1. Визначити специфіку застосування методів дослідження комунікативних якостей та реакції на конфлікт
2. Особливості процедури використання тесту Т.Томаса

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [7, 12].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29].

Тема 43. Розвиток комунікативних здібностей. Тренінг спілкування

План практичного заняття

1. Специфіка застосування методів дослідження комунікативних якостей майбутнього фахівця
2. Комунікативні здібності в структурі професійно важливих якостей психолога (творчо презентувати)
3. Стаття з даної проблематики
4. Тренінгові вправи на розвиток комунікативних здібностей, провести на занятті, тренінг спілкування

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Здібності спілкування: експериментальні дані дослідження
2. Презентація методики дослідження за темою

План індивідуально-консультаційної роботи здобувача вищої освіти

Скласти програму тренінгу спілкування

Перелік питань для самоконтролю

1. Комунікативні здібності в структурі професійно важливих якостей психолога.
2. Визначити зміст поняття тренінг спілкування

Рекомендована література:

Основна: [1, 2, 3, 4, 5].

Допоміжна: [7, 12].

Міжнародні видання: [23, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет: [27, 28, 29]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі ДПУ MOODLE (максимально 5 балів).

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення контактного заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Критерії оцінювання	Кількість балів	
	Ден.ф/н	Заоч.ф/н
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2	12-15
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1	6-11
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	0,5	1-5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0	0

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичні заняттях

Кількість балів		Критерії оцінювання
Ден.ф/н	Заоч.ф/н	
1	6-7	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей
0,75	3-5	Здобувач вищої освіти розкриває сутність теоретичних питань, усвідомлює алгоритм практичних завдань, використовуючи при відповідну термінологію
0,5	1-2	Здобувач поверхово викладає навчальний матеріал, недостатньо чітко розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає при цьому суттєві помилки
0	0	Робота відсутня

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Індивідуальна робота здійснюється у формі есе, творчої роботи, доповіді, тез наукового дослідження або інших формах, описаних методичною розробкою і оцінюється:

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів

К-сть балів		Критерії оцінювання
Ден.ф/ н	Заоч.ф/ н	
3	6	Індивідуальне завдання має чіткий і послідовний виклад матеріалу із урахуванням теоретичного підґрунтя з різних джерел, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками, оформлена у вигляді презентації
2,5	5	Індивідуальне завдання має чіткий і послідовний виклад матеріалу із урахуванням теоретичного підґрунтя з різних джерел, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками, у вигляді презентації не оформлена
2	4	Індивідуальне завдання має чіткий і послідовний виклад матеріалу, проте теоретичний аналіз представлений поверхово, оформлена у вигляді презентації
1,5	3	Індивідуальне завдання має чіткий і послідовний виклад матеріалу, проте теоретичний аналіз представлений поверхово, у вигляді презентації не оформлена
1	2	Індивідуальне завдання має чіткий і послідовний виклад матеріалу без опори на теоретичний аналіз, оформлена у вигляді презентації
0,75	1	Індивідуальне завдання має чіткий і послідовний виклад матеріалу без опори на теоретичний аналіз, у вигляді презентації не оформлена
0	0	Індивідуальна робота не виконана

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться письмово.

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи (I модуль)

Для денної форми 4 бали, для заочної форми навчання 15 бали

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2 / 10
Тестовий блок	2 / 5
Всього	4 / 15

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи (II модуль)

Для денної та заочної форм навчання

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2
Тестовий блок	3
Всього	5

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів), диференційованого заліку (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диф. заліку у I семестрі та екзамену у II семестрі.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балахоцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, диф.залик, курсова робота, практика	Залик
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Результати складання диференційованого заліку та екзамену оцінюються та вносяться до відомості обліку успішності здобувача вищої освіти, залікової книжки, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
5	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 15 годин (0,5 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvit https://ukr-consulting.com/kurs-praktichna-psixologiya?
3	Практичне заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою практичного заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Відкрита школа психології, психологічний центр «Перспектива», Прометеус, тощо.
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перелік засобів діагностики, які застосовуються при вивченні навчальної дисципліни: диференційований залик/екзамен; тестування; комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ; наскрізні проекти; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів засвоєння програмного матеріалу з навчальної дисципліни «Загальна психологія» передбачає поточний, проміжний та підсумковий форми контролю, які здійснюються на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення семінарських занять, при перевірці самостійних робіт та виконанні контрольної роботи. (тести, презентації виконанні письмових завдань, обговорення продуктів арттерапії) і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з предмета.

При поточному контролі оцінюються наступні результати: - відповіді на аудиторних заняттях; результати виконання семінарських, контрольних робіт; результати виконання завдань самостійної роботи здобувача, передбачених навчальним планом; для змішаної (дистанційної) форми навчання (відповіді під час занять в дистанційному режимі (на форумах, чатах, Zoom, Google Meet, Microsoft Teams тощо); результати виконання завдань самостійної роботи здобувача; результати виконання інших видів робіт (участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах, підготовка наукової статті).

Проміжний контроль здійснюється у формі контрольного заходу (тест, інтерпретація теоретичного питання; розв'язання практичних ситуацій (кейсів)).

З навчальної дисципліни «Загальна психологія» передбачено модульні контрольні роботи. Здобувачів завчасно інформуються про терміни проведення і зміст контрольної (модульної) роботи. Результат поточного контролю визначається сумарно за всіма складовими поточного контролю.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку/екзамену.

Перелік питань до поточного модульного контролю №1

1. Психологія як наука та навчальна дисципліна.
2. Огляд історії виникнення та становлення психології.
3. Зміст міфологічного, філософського і наукового етапів розвитку психології.
4. Предмет та завдання психології на сучасному етапі розвитку суспільства.
5. Джерела психологічних знань.
6. Поняття про побутову та наукову психологію.
7. Сучасна система психологічних знань, предмети вивчення теоретичних та практичних галузей психології.
8. Місце психології в системі науки.
9. Методологічні принципи психології: принцип детермінізму, єдності свідомості і діяльності, розвитку, об'єктивності, системного підходу та їх втілення в методах психології.
10. Основні методи психології: спостереження і експеримент.
11. Допоміжні методи психології : опитування (анкетування і інтерв'ю), тестування, вивчення продуктів діяльності.
12. Проблема надійності і валідності результатів психологічного дослідження
13. Поняття психіки, її функції та структура.
14. Взаємозв'язок психіки з нервовою системою.
15. Функціональна асиметрія великих півкуль головного мозку.
16. Рефлекс як основна форма взаємодії організму з середовищем. Умовні і безумовні рефлекси.
17. Розвиток психіки у філогенезі: елементарна чутливість, предметно-перцептивний рівень, інтелект. Взаємозв'язок рівня розвитку психіки і форм поведінки тварин.
18. Поняття свідомості, диференціація понять психіки та свідомості.
19. Зміст ідеалістичного та матеріалістичного тлумачення поняття «свідомість».
20. Пізнавальна, регулятивна, рефлексивна, прогностична, комунікативна, креативна функції свідомості.

21. Структура свідомості, її релятивний характер.
 1. Зміст та вияви компонентів свідомості – знань, цілеспрямованості діяльності, ставлень, самосвідомості.
 2. Рівні вияву психіки людини.
 3. Диференціація свідомих та неусвідомлюваних аспектів психіки людини.
 4. Філогенетичні та онтогенетичні фактори формування свідомості
 5. Поняття про чуттєвий рівень пізнання людиною дійсності.
 6. Відчуття як базовий пізнавальний процес.
 7. Зміст пізнавальної, орієнтувальної й захисної функцій відчуттів. Поняття сенсорної депривації.
 8. Робота аналізаторів – фізіологічна основа відчуттів. Класифікація видів відчуттів і їх характеристика. Явище взаємодії відчуттів.
 9. Сприймання і його характеристики. Фізіологічна основа сприймання.
 10. Роль моторних компонентів у сприйманні.
 11. Загальні особливості сприймання: предметність, цілісність та структурність, константність, апперцепція, осмисленість та узагальненість, вибірковість, ілюзія.
 12. Класифікація та види сприймання.
 13. Індивідуальні особливості сприймання. Спостереження як цілеспрямоване сприймання.
- Умови розвитку чуттєвих форм пізнання дійсності
 14. Поняття про пам'ять як пізнавальний процес, її роль в психічній діяльності людини.
 15. Наукові підходи до визначення механізмів роботи пам'яті – психологічні та фізіологічні теорії мнемічної діяльності.
 16. Класифікація видів пам'яті за об'єктом, тривалістю збереження матеріалу, активністю свідомості.
 17. Процеси пам'яті, їх функції та механізми роботи. Мнемічні якості людини
 18. Мислення як пізнавальний процес, його специфіка та функції.
 19. Опосередкований та узагальнений характер мислительної діяльності людини. Фізіологічні основи мислення.
 20. Поняття про види, форми та операції мислення.
 21. Індивідуальні мислительні якості людини. Поняття про інтелект. Роль мислення в інтелектуальній діяльності людини
 22. Увага і її характеристики.
 23. Види уваги. Властивості уваги.
 24. Увага й особистість. Можливості управління увагою
 25. Поняття про психічні стани, їх ознаки. Увага як стан свідомості, її функції та фізіологічні основи.
 26. Види уваги за спрямованістю та активністю свідомості. Статичні та динамічні властивості уваги.
 27. Проблема неувважності, її причини та способи подолання
 28. Поняття про афективну сферу психіки, її функції для особистості.
 29. Позитивні та негативні наслідки дії афективного простору особистості. Взаємозв'язок афективної сфери з іншими проявами психіки людини.
 30. Емоції та почуття, їх диференціація. Фізіологічні основи переживання емоцій та почуттів, їх вісцеральні та експресивні прояви.
 31. Види емоцій та почуттів: альтернативні класифікації.
 32. Характеристика типових емоційних станів людини.
 33. Поняття афективної культури особистості, її виховання

Перелік питань до поточного модульного контролю №2

1. Диференціація та співвідношення понять «індивід», «особистість», «індивідуальність».
2. Альтернативні підходи до тлумачення поняття особистості у психології.
3. Психологічна структура особистості, її релятивізм та функціональне призначення.
4. Зміст структури особистості за А.В.Петровським та К.К.Платоновим.
5. Аналіз факторів формування особистості в онтогенезі.
6. Особистість як суб'єкт та об'єкт соціальної взаємодії.
7. Поняття про соціальні ролі особистості, характеристика їх ознак та видів
8. Поняття про темперамент. Історія розвитку вчення про темперамент.
9. Психологічні характеристики типів темпераменту.
10. Вимоги діяльності та тип темпераменту. Вплив темпераменту на успішність навчання і діяльності.
11. Поняття про характер як психічну властивість особистості
12. Фізіологічні основи формування та вияву характеру.
13. Структура рис характеру. Проблема співвідношення індивідуального та типового у характері.
14. Поняття акцентуації рис характеру.
15. Механізми формування характеру в онтогенезі. Поняття національного характеру.
16. Здібності як умова успішного здійснення діяльності. Природні передумови формування здібностей (задатки).
17. Види здібностей. Рівні розвитку здібностей.
18. Обдарованість, талант, геніальність. Психологічні умови формування і розвитку здібностей
19. Діяльність як цілеспрямована і усвідомлена активність особистості. Структура діяльності: цілі, мотиви, дії.
20. Дії і операції. Складові і засоби дій. Уміння й навички.
21. Види діяльності: праця, спілкування, гра
22. Спілкування як умова формування особистості. Структура спілкування: комунікація, інтеракція, перцепція. Спілкування як обмін вербальною і невербальною інформацією.
23. Спілкування як міжособистісна взаємодія.
24. Взаємодія людей у соціальних групах. Види груп.
25. Групові феномени: конформізм, „зсув ризику”, лідерство.
26. Спілкування як сприймання людьми один одного. Ефекти сприймання.
27. Психологічні механізми впливу в процесі спілкування: переконання, психічне зараження, навіювання, наслідування.
28. Умови підвищення ефективності спілкування. Формування атракції.

Перелік питань до поточного модульного контролю №3

1. Загальна характеристика методів психології.
2. Метод спостереження та його загальна характеристика.
3. Типові помилки в психологічному спостереженні.
4. Умови ефективного спостереження.
5. Поняття про метод експерименту.
6. Види експериментів у психологічних дослідженнях.
7. Етапи проведення експерименту.
8. Помилки в експериментальному дослідженні та методи запобігання їм.
9. Умови ефективного проведення експерименту.
10. Сутність і особливості тестування.
11. Види психологічних тестів.
12. Умови ефективного тестування.

13. Техніка проведення психологічного дослідження.
14. Загальна характеристика методу анкетування.
15. Види питань в анкеті (приклади).
16. Основні правила укладання анкет.
17. Умови ефективного анкетування.
18. Контент-аналіз як різновид методу вивчення продуктів діяльності.
19. Зміст основних процедур контент-аналізу.
20. Труднощі проведення контент-аналізу.
21. Особливості використання схеми спостереження А. Залужного.
22. Аналіз впливу експериментальної ситуації на поведінку досліджуваних (на матеріалі дослідження сприймання студентами нового матеріалу).
23. Особливості тестування навчальних досягнень студентів I курсу спеціальності “Психологія”.
24. Особливості формулювання та редагування питань анкети
25. Специфіка застосування контент-аналізу (на матеріалі методики незавершених речень Б. Форера).
26. Особливості дослідження динаміки абсолютних порогів світлової чутливості в умовах темної адаптації.
27. Особливості емпіричного визначення абсолютних порогів слухової чутливості.
28. Визначення зорових просторових порогів розрізнення (точність окоміра).
29. Дослідження особливостей сприймання форми під час пасивного та активного дотику.
30. Особливості вимірювання обсягу сприйняття людини.
31. Вивчення індивідуально-психологічних особливостей мислення за допомогою методики “відгадування загадки”.
32. Процедура оцінювання яскравості та чіткості уявлень (методом саморанжування).
33. Дослідження особливостей просторових уявлень особистості.
34. Процедура дослідження характеристик вибірковості уваги методом коректурної проби.
35. Методики вимірювання стійкості та концентрації уваги.
36. Дослідження особливостей переключення уваги (за допомогою таблиць Шульте).
37. Процедура дослідження рівня тривожності (за методикою Філіпса).

Перелік питань до поточного модульного контролю №4

1. Психодіагностичні методи дослідження особливостей нервової системи та типу темпераменту.
2. Процедура дослідження екстраверсії — інтроверсії та нейротизму (на основі опитувальника Г. Айзенка).
3. Визначення властивостей нервової системи за психомоторними показниками (на основі методики Ільїна).
4. Специфіка використання тепінг-тесту.
5. Помилки психолога на етапі інтерпретації даних щодо особливостей темпераменту й характеру.
6. Визначення типів акцентуації характеру за методикою С. Шмішека.
7. Особливості застосування патохарактерологічного діагностичного опитувальника А. Є. Лічко.
8. Методика визначення типології характеру К. Юнга та аналіз її результатів.
9. Психодіагностичні дослідження здібностей особистості.
10. Організація та проведення дослідження з визначення комунікативних і організаторських здібностей (методика КОС-2).
11. Особливості застосовування методу продуктів діяльності (продуктів образотворчої діяльності). Психодіагностичні методи дослідження мотиваційної сфери та саморегуляції.
12. Процедура використання тесту-опитувальника А. Мехрабіана для визначення мотивації досягнення.
13. Використання шкали оцінки мотивації схвалення (Д. Крауна, Д. Маслоу) у роботі психолога.
14. Дослідження мотиваційної сфери за допомогою методики ТЮФ А. Г. Шмельова.
15. Методика дослідження самооцінки емоційного стану особистості.

16. Особливості застосування методів візуальної психодіагностики (згідно з методикою розпізнавання емоцій за виразом обличчя).
17. Послідовність дослідження динаміки розвитку вольових якостей людини.
18. Вивчення особливостей сили волі особистості.
19. Методика дослідження самоконтролю як показника волі особистості.
20. Визначення особливостей геометричних ілюзій зорового сприймання та їх інтерпретація.
21. Дослідження обсягу короткочасної пам'яті.
22. Вивчення особливостей безпосереднього й опосередкованого запам'ятовування.
23. Експериментально-психологічні методи дослідження мислення та мовлення людини.
24. Процедура визначення лабільності-ригідності розумових процесів за допомогою методики "словесний лабіринт".
25. Методики вивчення особливостей творчої та репродуктивної уяви.
26. Методи й методики дослідження уваги та їх загальна характеристика.
27. Особливості організації та інтерпретації результатів вивчення уваги.
28. Методика дослідження особливостей наочно-образного мислення на основі методики "пиктограма".

Перелік питань до екзамену

1. Особливості психології як науки. Наукова, життєва та народна психологія як джерела знань про психіку
2. Предмет, мета та завдання психології як науки
3. Психічні явища та психологічні факти
4. Основні етапи наукового періоду розвитку психології
5. Передумови становлення психології як самостійної науки. Розвиток психології протягом другої половини XIX - XX століття
6. Історія становлення та особливості вітчизняної психології
7. Загальна характеристика основних напрямів психології
8. Історична ретроспектива виокремлення галузей психології. Основні галузі психології на сучасному етапі
9. Принципи психологічної науки
10. Методи психологічного дослідження. Основні вимоги до їх використання.
11. Загальна характеристика методів активного впливу на особистість
12. Основні проблеми та перспективи розвитку сучасної психології
13. Взаємозв'язок психіки та нервової системи
14. Рефлекторна діяльність мозку. Динамічний стереотип
15. Етапи розвитку психіки в процесі біологічної еволюції
16. Свідомість як вищий рівень розвитку психіки. Гіпотеза про походження свідомості Леонтьєва О.М.
17. Ментальність особистості як суспільна свідомість
18. Самосвідомість. Самооцінка та рівень домагань
19. Вплив Я-концепції особистості на перебіг її діяльності та характер взаємин з оточуючими.
20. Несвідоме та його прояви. Захисні механізми психіки
21. Співвідношення понять індивід, особистість, індивідуальність, суб'єкт. Соціалізація, її джерела
22. Біосоціальна сутність людини. Фактори соціалізації особистості
23. Сучасні теорії особистості
24. Культурно-історична теорія Л.С.Виготського
25. Поняття про психофізіологічні властивості особистості. Історія вивчення природи темпераменту

26. Вчення про типи нервової системи І.П.Павлова та еволюція поглядів на темперамент його послідовників
27. Загальна характеристика типів темпераменту. Можливості корекції проявів темпераменту
28. Характер та сфери його прояву
29. Ступені виразу характеру. Акцентуації та психопатії характеру
30. Основні чинники формування характеру та можливості його корекції
31. Поняття про здібності. Теорії походження здібностей.
32. Роль вродженого та набутого в походженні здібностей
33. Механізми формування та розвитку здібностей
34. Поняття про психічне здоров'я особистості. Основні підходи до визначення критеріїв психічного здоров'я
35. Поняття про групи та колективи. Рівні розвитку колективу. Критерії визначення колективу
36. Класифікація груп. Закономірності функціонування малих груп
37. Особистість та колектив. Проблема конформізму та нонконформізму
38. Лідерство та керівництво. Основні теорії лідерства
39. Лідерство та керівництво. Стили керівництва та їх вплив на ефективність роботи групи
40. Поняття про спілкування. Засоби та види спілкування
40. Бар'єри спілкування. Шляхи їх попередження та подолання
41. Міжособистісне сприйняття та розуміння (стереотипізація, каузальна атрибуція, ефекти ореолу, новизни, первинності; феномени ідентифікації, рефлексії та емпатії)
42. Рефлексивне та нерефлексивне слухання. Складові невербального спілкування
43. Психологічна сумісність, її компоненти
44. Психологічний клімат групи
45. Рухи, дії, діяльність. Структура діяльності
46. Види діяльності: гра, навчання, праця
47. Специфіка професійної діяльності фахівців різних галузей
48. Класифікація потреб. Перехід потреби у мотив
49. Мотиви людської діяльності. Показники мотивів. Мотивація досягнення успіху та уникнення невдачі
50. Поняття про увагу. Фізіологічні основи уваги
51. Види уваги та властивості уваги
52. Методи розвитку уважності особистості
53. Загальна характеристика відчуттів. Фізіологічні основи відчуттів
54. Характеристика видів відчуттів, механізми їх виникнення
55. Властивості та закономірності відчуттів
56. Сенсорна організація особистості
57. Загальна характеристика сприймання. Види сприймання
58. Властивості та закономірності сприймання. Ілюзії сприймання
59. Сприйняття простору і часу. Ілюзії сприймання простору і часу, їх причини та закономірності
60. Пам'ять в системі психічних процесів особистості. Характеристика процесів пам'яті
62. Якості пам'яті та види пам'яті
61. Закономірності запам'ятання
62. Мнемічні властивості особистості
63. Виховання пам'яті
64. Поняття про мислення. Змістові та операційні компоненти мислення
65. Класифікація та загальна характеристика видів мислення. Індивідуальні відмінності в мисленні людей

66. Особливості внутрішнього та зовнішнього мовлення. Зв'язок мови та мовлення із мисленням людини
67. Поняття інтелекту. Історичний аналіз виникнення поняття інтелект та коефіцієнту інтелекту
68. Структура інтелекту в різних теоріях
69. Поняття про уяву, її види та функції
70. Поняття про творчість. Талановитість та геніальність
71. Прийоми створення образів уяви. Розвиток уяви
72. Етапи та закономірності творчого процесу
73. Психологічні особливості творчої особистості
74. Творча та репродуктивна уява, їх функції. Критерії креативності
75. Поняття про емоції та почуття, їх функції та природа
76. Основні якості та види емоцій та почуттів
77. Зовнішні вияви емоцій. Спільне та відмінне у зовнішньому вияві емоцій людей різного віку.
78. Емоції і хвороби людини. Емоційні особливості та тип нервової діяльності
79. Загальна характеристика основних емоційних станів
80. Стрес. Основні етапи. Шляхи подолання
81. Загальна характеристика афекту та фрустрації.
82. Саморегуляція емоційних станів
83. Загальна характеристика волі. Вольові якості особистості.
84. Аналіз складної вольової дії. Основні ознаки вольових дій.
85. Розлади вольової поведінки

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Загальна психологія : навчальний посібник; за заг. ред. Р. А. Калениченка, О. Г. Льовкіної, І. О. Петухової / Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2020. 554 с. URL: <http://surl.li/tuseuv>
2. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра-К., 2020. 564 с. URL: <http://surl.li/fanfph>
3. Мудрак І. А. Психологія (Основи психології): методичні рекомендації до практичних занять. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 31 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22637>
4. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник: навчальний посібник, 4-те вид., випр. і доп. Київ: Каравела, 2020. 418 с. URL: <http://surl.li/bqauff>
5. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки : навч. посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2020. 146с URL: <http://surl.li/uqvwqb>

Допоміжна:

6. Андрусик О.О. Проблема емоційної стійкості особистості як психологічний феномен. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія. 2022. Том 33 (72), № 2. С.1–6. (Категорія Б). URL: http://psych.vernadskyyournals.in.ua/journal/2_2022/2_2022.pdf
7. Бакаленко О. А. Психологія управління: навчальний посібник. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с. URL: <http://surl.li/iaqnju>
8. Бушуєва Т., Авер'янова А. Когнітивний стиль та властивості уваги. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки. Випуск 11(56). 2020. С. 36-47. URL: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2020.11\(56\).03](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2020.11(56).03)
9. Генеза поняття «особистість» в українській психологічній науці: монографія / [В. В. Турбан, Л. З. Сердюк, В. В. Бушанський, В. В. Москаленко, Ж. М. Маценко та ін.]; за ред. В.В. Турбан. К.: Видавничий Дім «Слово», 2020. 178 с. URL: <http://surl.li/enzckb>
10. Губенко О. В. Інтегративний підхід до вивчення і розвитку творчих здібностей школярів: методичний посібник. Київ: Видавничий Дім “Слово”, 2020. 161 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/.pdf>
11. Доброштан Н., Куліш О. Вікові особливості у дослідженнях видів і процесів пам'яті. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2020. Випуск 7. С. 37–44. URL: DOI <https://doi.org/10.30970/PS.2020.7.6>
12. Курова А. В. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА»). Одеса: Фенікс, 2020. 79 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/items/981134a6-070a-40ff-b87e-f9879c6e69be>
13. Малхазов О. Р. Експериментальна психологія: практичний посібник. Київ: Талком, 2020. 321 с. URL: <https://ispp.org.ua/2021/02/26/praktichnij-posibnik-eksperimentalna-psixologiya-malxazov-o-r-fragment/>
14. Мірошниченко О., Гуцуляк О. Роль акцентуації характеру в адаптації особистості до екстремальних умов життєдіяльності. Наука і освіта. Випуск 3, 2020. С.26-36. URL: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2020-3-4>
15. Моляко В. О. Функціонування творчого мислення в інформаційно- віртуальному просторі суб'єкта: монографія / В. О. Моляко, Ю. А. Гулько, Н. А. Ваганова [та ін.]; за ред. В. О. Моляко. Київ – Львів: Видавець Вікторія Кундельська, 2021. 194 с. URL: ISBN 978-617-8116-05-7 <http://eprints.zu.edu.ua/38801/>

Перцептивно-мисленнєві стратегії творчого конструювання інформаційних систем у навчальній та трудовій діяльності : монографія / В. О. Моляко, Ю. А. Гулько, Н. А. Ваганова [та ін.] ; за ред. В. О. Моляко. К., 2018. 194 с. URL: <http://surl.li/thqmwv>

17. Стимулювання творчого сприймання інформації: методичні рекомендації / В. О. Моляко, Ю. А. Гулько, Н. А. Ваганова [та ін.]; за ред. В. О. Моляко. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2018. 72 с. URL: <http://psychology-naes-ua.institute/userfiles/files/Moljako.pdf>

18. Теоретико-методологічні основи інтеграції психологічного знання / [О. В. Завгородня, В. О. Медінцев, С. О. Копилов, В. Л. Зливков, О. В. Губенко, С. О. Лукомська, Є. В. Степура, В. В. Депутат, О. В. Котух,]; за ред. О. В. Завгородньої. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2020. 180 с. URL: <http://surl.li/wccwmr>

19. Теорія та практика формування особистості як суб'єкта самотворення та самозбереження. Монографія / за ред. О. М. Гомонюк. Хмельницький: ФОП Цюпак А. А., 2021. 460 с. URL: <http://surl.li/bvrrxx>

20. Яланська С. П. Психологічні особливості розвитку творчої уяви студентів закладів вищої освіти // Актуальні проблеми психології. Т. 11. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості : зб. наук. пр. Київ, 2020. Вип. 21. С. 445-456. URL: <http://reposit.pntu.edu.ua/handle/PoltNTU/7683>

Міжнародні видання:

21. Arguments in Context. Subtitle: An Introduction to Critical Thinking (2021). Thaddeus Robinson; Muhlenberg College Allentown. 258p. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/Arguments-in-Context-1657124987.pdf>

22. Castro Ruiz, L., & Mordkoff, J. T. (2023). Data Analysis in the Psychological Sciences: A Practical, Applied, Multimedia Approach. University of Iowa Libraries. 138p. URL: <https://doi.org/10.25820/work.006216>

23. Votaw, Kate, "General Psychology for Honors Students" (2020). University of Missouri–St. Louis. 293 p. URL: <http://surl.li/vgslge>

24. Introduction to Biological Psychology (2021). Dr Eleanor J. Dommett; Dr Jimena Berni; Professor Pete Clifton; Hans Crombag; Professor Claire Gibson; Dr Catherine Hall; Dr Paloma Manguale; Dr Emiliano Merlo; Dr Kyaki Nikolaou; Professor Jose Prados; Dr Bryan F. Singer; and Professor Harriet Allen. University of Sussex Library Falmer, Brighton, 834p. URL: <https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/introduction-to-biological-psychology>

25. Psychologia (2020). Rose M. Spielman, Formerly of Quinnipiac University; William J. Jenkins, Mercer University; Marilyn D. Lovett, Spelman College; Joanna Czarnota-Bojarska, Uniwersytet Warszawski. Copyright Year, 788p. URL: <https://openstax.org/details/books/psychologia-polska>

Інтернет джерела:

26. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/344>

27. Найкращі книги з психології українською мовою <https://worldinbooks.com.ua/psykholohiia/>

28. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. URL: <http://dnpb.gov.ua/ua/>

29. Збірник матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції <http://surl.li/jxtbho>

**8. ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
протокол від 202 р. №

Лист оновлення та перезатвердження РПНД

Навчальний рік	Дата засідання кафедри — розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП